

Enligt sändlista

Kungörelsedelgivning

Beslut om tillägg av föreskrifter och tillägg till skötselplan för naturreservatet Bäckafall i Nässjö kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken (1998:808, MB) nedan angivna föreskrifter för naturreservatet och dess långsiktiga vård.

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bifogat tillägg till skötselplan (bilaga 2), för områdets långsiktiga vård. Det är ett tillägg till den skötselplan för naturreservatet Bäckafall som fastställdes den 24 maj 2006 (dnr 511-2116-01).

Länsstyrelsen upphäver föreskrift B3 i beslutet om bildande av naturreservatet Bäckafall i Nässjö kommun den 24 maj 2006 (dnr 511-2116-01).

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning och skyltning av naturreservatet
2. anläggande av parkeringsplats vid vägen
3. anläggande och underhåll av en strövstig som utgår från parkeringen
4. stigen/körvägen fram till mosstegen hålls öppen
5. friställning av grova träd och friställning av framtida grova träd inom skogsbetesområde, enligt karta bilaga 1. Om det blir stora mängder virke vid åtgärden får det transporteras ut.
6. luckhuggning och utglesning, inom skogsbetesområde och granungskog, enligt karta bilaga 1. Om det blir stora mängder virke vid åtgärden får det transporteras ut.
7. stängsling och årligt bete.

8. stormfällt virke som hindrar bete, inom skogsbetesområde enligt karta bilaga 1, får upparbetas och transporteras ut.
9. naturvårdande röjning av igenväxningsvegetation vid behov inom skogsbetesområde, hagmarker och åkrar, enligt karta bilaga 1. Röjningsresterna får transporteras ut.
10. röjning runt kulturlämningar vid behov i skogsbetesområde, hagmarker och åkrar, enligt karta bilaga 1. Röjningsresterna får transporteras ut.
11. röjning av ung gran vid behov i lövsumpskog, enligt karta bilaga 1.
12. undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och mekanisk reducering av yngelutrymme i färsk bark. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet med undantag för eventuellt infört fångstvirke.
13. begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom att avverka stående eller liggande rått granvirke som är angripet av granbarkborre och transportera ut virket, där det är möjligt utan att områdets prioriterade bevarandevärden påverkas negativt på kort eller lång sikt och angreppet utgör ett betydande hot mot områdets prioriterade bevarandevärden. I samband med att uttransport sker ska motsvarande volym och dimensioner av död granved som inte är begärlig för granbarkborre placeras ut i naturreservatet. Inom skogsbetesområde, enligt karta bilaga 1, behöver inte annan död ved granved placeras ut.
14. bekämpning av invasiva främmande arter vilka kan motverka syftet med naturreservatet
15. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

Beskrivning av ärendet

Naturreservatet Bäckafall bildades år 2006. Det huvudsakliga syftet med naturreservatet är att bevara en äldre granskog och en betespräglad skogsmiljö. Delar av området har restaurerats för skogsbete.

Restaureringen av skogsbete har fallit väl ut och det finns fler delar av skogen i Bäckafall som är lämplig för skogsbete jämfört med vad skötselplanen från 2006 angav. Det är området öster om den väg som löper genom naturreservatet samt större delar av skogen väster om den stora ledningsgatan är aktuella för ett utökat skogsbete.

Sommaren 2018 var väldigt varm och torr och många granar stressades av torkan och det skapade en gynnsam situation för åttatandade

granbarkborrar. Bäckafall genomkorsas av flera ledningar och den största ledningsgatan breddades med hjälp av helikopter strax innan sommaren 2018. Breddningen av ledningen i kombination med den torra och varma sommaren 2018 skapade en gynnsam situation för åttatandad granbarkborre i Bäckafall. Från 2018 och framåt har mängden granbarkborrar ökat kraftigt och blivit ett problem i skogsbruket och också angripit många granar i naturreservat, däribland Bäckafall. I januari 2022 var det en storm som fällde ett flertal granar i området öster om vägen och det finns risk för att Bäckafall drabbas av angrepp av granbarkborre under 2022. Naturreservatet saknar föreskrifter som reglerar möjligheter att göra åtgärder för att begränsa granbarkborrar. Stora utbrott av granbarkborre kan innebära risk för att syftet med områdesskyddet inte kan nås. Behovet av att kunna göra sådana åtgärder har framkommit i efterhand.

Sedan naturreservatet bildades har ökad spridning av invasiva främmande arter och de problem det kan medföra för den inhemska florans och faunan uppmärksamats alltmer. Naturreservatet saknar föreskrifter som reglerar möjligheter att göra åtgärder för att begränsa invasiva främmande arter. Behovet av att kunna göra sådana åtgärder har framkommit i efterhand.

Föreskrifterna B1-B11 och B15 är ett förtydligande av föreskrifter som ansetts gälla genom en uttolkning av skötselplanen och beslutet från 2006.

Samråd enligt 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket som är positiva till de flesta föreslagna förändringar och tillägg av B-föreskrifter, men de har synpunkter på föreskrift B13. De föreslår att föreskrift B13 ska tidsbegränsas till 5 år och att Länsstyrelsen skriftligt dokumenterar och diarieför underlag samt skäl när eventuella åtgärder genomförs utifrån B13 samt att noga överväga om åtgärder är nödvändiga.

Länsstyrelsen bedömer att föreskriften inte ska tidsbegränsas till 5 år eftersom det är en kort tid och vi ser framför oss att vi framöver behöver jobba mer med åtgärder för att begränsa åttatandad granbarkborre för att bevara naturvärdena i naturreservatet Bäckafall. Länsstyrelsen kommer att noga överväga behovet av åtgärder enligt B13 i varje enskilt fall.

Förslaget skickades på remiss den 17 maj 2022 till Nässjö kommun, Skogsstyrelsen och några olika föreningar. Samtidigt förelades sakägarna att inkomma med yttrande. Ytranden har inkommit från Skogsstyrelsen och E.ON.

Skogsstyrelsen är positiv till de nya föreskrifterna.

E.ON påtalar i sitt yttrande vikten av att de fortsatt kan underhålla de befintliga elledningarna som berör naturreservatet. Länsstyrelsen förtydligar att det enbart är föreskrifterna enligt 7 kap. 6§ MB om vad sakägare ska tåla som förändras jämfört med det ursprungliga beslutet. Det generella undantaget från alla föreskrifter för underhåll av de ledningar och vägar som korsar naturreservatet kvarstår oförändrat.

Motivering till beslutet

Syftet med naturreservatet Bäckafall är att bevara äldre granskog med källmiljöer och grov asp samt för delar av skogen bevara en betespräglad skogsmiljö. Delar av skogen ska huvudsakligen lämnas till fri utveckling och delar av skogen ska restaureras till skogsbete. Öppna marker, hagmarker och brynmiljöer ska hävdas genom bete och röjning av igenväxningsvegetation. Enligt de fastställda bevarandemålen i skötselplanen ska den betade skogen vara luckig och olikåldrig med grova spärrgreniga äldre granar, tallar och aspar.

Stora delar av skogen i Bäckafall har betats så sent som fram till 1970-talet. På kartor från storskiftet år 1803 är det mesta markerat som utmark och hage förutom i nordväst där det anges att det var skog. På kartan från laga skiftet på 1850-talet var delar av dagens skog markerad som skog på utmark med beteckningar som kohage eller oxhage.

Skogsbete är en prioriterad skogstyp vid skydd av områden för långsiktigt områdesskydd enligt den reviderade nationella strategin för formellt skydd av skog från 2017, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. En väldigt stor andel av skogarna i Jönköpings län var betade fram till 1940-talet, därefter minskade arealen betespräglad skog drastiskt till att idag vara en väldigt sällsynt företeelse. I Bäckafall fortsatte skogsbetet ända fram till 1970-talet. De restaureringar av skogsbete som har gjorts i Bäckafall har gett en luckig och varierad struktur på skogen. Områdets storlek och arrondering gör att det finns bra praktiska förutsättningar för skogsbete i Bäckafall.

Flera av de arter som har noterats i Bäckafall, bland annat aspgelélav, skinnlav, bårdlav och korktaggsvampar, gynnas i en gles och luckig äldre granskog med inslag av asp. Länsstyrelsen bedömer att många naturvärden i området gynnas om större delar av skogen restaureras till skogsbete. Då kan både fördelarna med att bevara betespräglade skogar och bevara en äldre granskog med förekomst av grova träd av gran, tall och asp och de arter som är knutna till detta gynnas och utvecklas. Inom både det befintliga och det framtida skogsbetet finns partier med tätare skog där granskogen får utvecklas fritt men ändå ingår i det instängslade området för skogsbete. Att bevara en betespräglad skogsmiljö är ett prioriterat bevarandevärde i naturreservatet Bäckafall.

Den torra sommaren 2018 orsakade en kraftig ökning av granbarkborrepopulationen i södra Sverige med ökade angrepp på gran som följd. Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket arbetar tillsammans med berörda länsstyrelser för att begränsa angreppen i våra skogar med formellt skydd. Vilka åtgärder som kan genomföras måste bedömas i varje enskilt fall och beror på vilka föreskrifter som finns i det enskilda området. I respektive regleringsbrev för år 2020 har myndigheterna fått i uppdrag att redovisa vad som kan göras och vad som görs för att begränsa spridningen av granbarkborrar från skyddade områden. Att införa föreskrifter som möjliggör för reservatsförvaltaren att kunna genomföra åtgärder för att undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre som kan hota prioriterade bevarandevärden är angeläget. Vilket kan behövas inte minst när stor risk för ökad populationstillväxt råder.

Flera av de förekommande arterna i Bäckafall är knutna till den äldre granskogen och till grova aspar i halvöppna skogar som är betespräglade och där det finns en kontinuitet av gran och asp. Enligt syftet är det en äldre granskog med asp samt betad äldre granskog som ska bevaras där värden som gynnas av kontinuitet av gran och asp ska bevaras. Om det blir stora angrepp av åttatandad granbarkborre finns det risk att en stor andel av de äldre granarna dör på kort tid och naturvärden missgynnas. Syftet om att bevara grov asp, och gynna framtida förekomst av grov asp, står inte i strid med att åtgärder genomförs för att begränsa granbarkborre.

Med ett tillägg av föreskrifter enligt 7 kap. 6§ MB om att markägaren ska tåla att åtgärder genomförs för att begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre kan kontinuitetsberoende bevarandevärden knutna till gran värnas.

Syftet med naturreservatet Bäckafall är att bevara inhemska arter och naturmiljöer och då kan invasiva främmande arter utgöra ett hot mot syftet. Det är därför angeläget att föreskrifter enligt 7 kap. 6§ MB om att markägaren ska tåla att åtgärder genomförs för att bekämpa invasiva främmande arter så att de prioriterade bevarandevärdena värnas. Det finns dessutom ett tydligt ansvar om att skydda miljön och samhället mot utbredning och skador som invasiva främmande arter förorsakar, och det finns reglerat i Förordningen (SFS 2018:1939) om invasiva främmande arter. Den kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. Dessa förordningar om invasiva främmande arter har tillkommit efter att naturreservatet bildades.

I beslutet om bildande av naturreservatet finns det i föreskrifterna enligt 7 kap. 6§ MB om vad ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla för skötsel av naturreservatet en hänvisning till skötselplanen. Det är formulerat enligt den tidens praxis när B-föreskrifterna inte preciserades utan det istället gjordes en hänvisning till skötselplanen direkt från föreskrifterna. Den hänvisningen behöver brytas och istället anges skötselåtgärderna direkt i B-föreskrifterna för att få en enklare och tydligare framtida förvaltning av området. Föreskrifterna B1-B15 omfattar både ett förtydligande av föreskrifter som ansetts gälla genom en uttolkning av skötselplanen och de nya föreskrifterna om begränsning av åttatandad granbarkborre och bekämpning av invasiva främmande arter.

Länsstyrelsen bedömer att de nya föreskrifterna enligt 7 kap 6§ MB innebär ett lika starkt skydd som tidigare och att de synnerliga skälen för ändringen i denna del, i enlighet med 7 kap. 7§ första stycket miljöbalken, därför är uppfyllda.

Information

Beslutet kungörs i länets författningssamling samt i berörda dagstidningar. Kungörelsen införs i SmT-gruppen den 14 juli 2022, vilket innebär att ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 4 augusti 2022.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Löwenadler Davidsson med naturvårdshandläggare Helena Uhlén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande avdelningschef Henrick Blank medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på:

www.lansstyrelsen.se/jonkoping/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html.

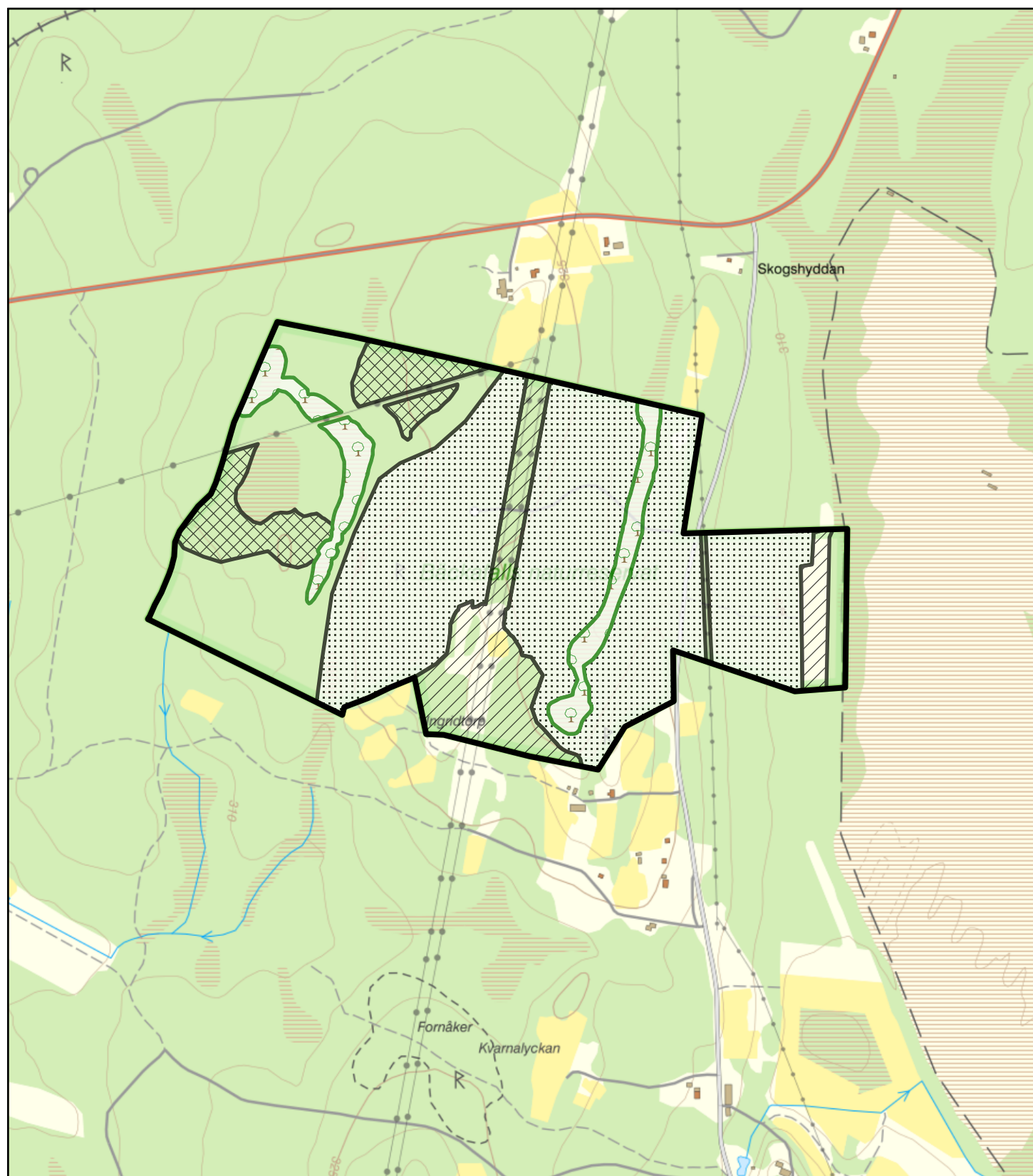
Bilagor

1. Karta med föreskriftsområden
2. Tillägg till skötselplan med karta
3. Sakägarförteckning
4. Överklagandehänvisning regeringen
5. Sändlista

Naturresevat Bäckafall i Nässjö kommun

Bllaga 1

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2022-07-05, dnr 511-3537-2022

— Bäckafall yttergräns

Föreskriftsområden Bäckafall

- Granungskog
- Hagmarker och åkrar
- Lövsumpskog
- Skogsbetesområde

Skala 1:10 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

